

AİLEYİ KORUYAN VE YAŞATAN DEĞERLERDİR

Söyleşi – Muharrem BALCI

Aile Gazetesi, 13 Haziran 2023

3 / E-GAZETE

<https://www.ailegazetesi.net/e-gazete/19-sayi-2023/5287/>

Tarihten günümüze aile kurumunun hukuki süreci nasıl oluştu?

Gündemde yer alan aile bağlamında yapılacak anayasa değişikliği hangi ihtiyaca binaen gerçekleştirilmeye çalışılıyor?

Bu değişiklikler mevcut uygulamalarda nasıl tezahür eder, ne gibi değişikliklere neden olabilir?

Aile kurumunun anayasal güvence altına alınmasını, korunmasını siz nasıl değerlendiriyorsunuz?

.....

AİLE KURUMU DEJENERE EDİLDİ

Aile kurumumuz Türklerin İslam'ı kabulden önceki ve sonraki inanç umdeleri ve örf, adet, gelenekleri üzerine kurulmuş ve devam etmektedir. Aile kurumu bugüne kadar yasalarla değil kültürle korunmuştur. Türkiye'nin Batılılaşma uğruna bir asırdan bu yana aile kurumu üzerine yaptığı hukukumuza aykırı yasal(!) düzenlemelerle kurum dejenere edilmeye çalışılmış ancak pek de tesir edilememiştir. Ancak 1979'da yapılan ve 1986'da imzaladığımız CEDAW (Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Uluslararası Sözleşmesi) ve 2011'de imzalayıp onayladığımız 2014'de uygulamaya giren kadına şiddeti önlemeye matuf ve kısa adı İstanbul Sözleşmesi olan Sözleşme ile Sözleşme hükümlerinin uygulamasına yönelik yasal(!) düzenlemelerle aile kurumu bilinçli veya bilinçsiz tamamen dejenere edilmeye çalışılmıştır.

Bilindiği gibi aile konusunda ana muhalefet partisinin yasal teklifi üzerine iktidar partisinin anayasal düzenleme yapma iradesi ortaya çıkmıştır. Özellikle ailenin tarifi ve geleceği ile ilgili düzenleme gündemdedir. Esasen aile ile ilgili herhangi bir düzenleme yapma ihtiyacı yoktur. Muhalefetin teklifi tamamen sun'idir. Aile gibi toplumun temel yapısını, neslin devamı ve geleceği için olmazsa olmazını teşkil eden kurumun ille de yasaya ihtiyacı yoktur. Zira toplumun hukuku sadece yasa ile oluşmaz. Yasalar da dahil olmak üzere hukuku meydana getiren ve toplum tarafından yaşatılan örf, adet ve gelenekler de hukuku meydana getiren değerlerimizdir. Bunlar olmaksızın yasa yapılamaz ve korunamaz. Yasa, iktidarların inisiyatiflerinde oluşan düzenlemelerdir. Biri yapar diğeri bozar cinsten düzenlemeler.

Aile Olmazsa Olmaz Kurumdur

Aile sadece bir hukuk kurumu değil inancımızın, kültürümüzün de olmazsa olmaz kurumudur. Aile kurumunu hayatın merkezinde tutmak, yasadan çok bir kültürün gereğidir. Aile kültürü olmadıkça veya zayıfladıkça hiçbir yasa aile kurumunu kurtaramaz, devam ettiremeyiz. O halde öncelikle aile kurumu için gerekli unsurları, davranış modellerini konuşmamız, toplumda yaşanır hale getirmemiz gerekir. Bu da özellikle aile kurumuna yönelik tehditleri görebilmek ve bu yolda mücadele vermekle mümkün olabilir.

Müslüman, çağını yaşayan insandır. Bu tespiti tüm aydınlar için de söyleyebiliriz. O halde çağımızın aileye yönelik tehditlerinin tespitini yapıp koruma ve yaşatma tedbirlerini almamız, topluma belletmemiz gerekir. Fakat yıllardır bu gereklilik yerine getirilememekte, toplumun aydın kesiminin gündemine girmemektedir. Hatta Müslüman vasıflı aydınlarımızın bir kısmı, seküler ideolojilerin hukuk düzenlemeleriyle aileyi değerlendirdikleri, yönlendirdikleri görülmektedir. Bir kısmının ise devlet baba anlayışıyla, devletin bozduğunu devletin düzeltmesini beklemektedir.

Son yıllarda yaşanan İstanbul Sözleşmesi ve aileye getirdiği yanlış anlayış ve uygulamalar önemli örneklerdir. İstanbul Sözleşmesinden 10-15 yıl öncesinden bu yana TCK ve TMK genelinde yapılan düzenlemelerle kanunlardan örf, adet, gelenek, namus, ahlak kavramları çıkarılmıştır. Aile kurumumuza yapılan bu saldırılarda siyasilerimizin, bürokratlarımızın, aydınlarımızın gafleti konuşulmamıştır. En azından tespit sadedinde bu eleştiriler yapılmadan da konuşulamaz. Aksi halde devlet aygıtı yine bildiğini yapacak, yüzü Batı'ya dönük devletin kurumları yine Batı'nın seküler zihniyetini kuşanarak Batı'nın isteklerine uygun düzenlemeler yapacaklardır ki yakın tarihimiz bu örneklerle doludur.

Yasal değişikliklerden önce yapılacak bazı işler ve düzenlemeler olmalı ki yasal düzenlemeler hazmedilebilsin.

Neden aile kurumunu yasal güvenceye kavuşturmak istiyoruz?

Bu ihtiyaç nereden ve hangi yanlışlarımızdan doğdu?

Aile kurumuna yönelen tehdit ve uygulamalar nelerdir?

Bu soruların cevapları bulunmadan yapılacak düzenlemeler yine havada kalacaktır. Gündemde konuşulanlara bakılırsa böyle bir çalışma yoktur. İstanbul Sözleşmesi kâğıt üzerinde fesholmuş ancak Sözleşme Adalet Bakanı'nın da itirafıyla, tüm hükümleriyle kanunlarımızda korunmakta ve uygulanmaktadır. Siyasi irade bu hususu çok iyi bilmesine ve uyarılara rağmen sadece Sözleşmenin feshi ile toplumu oyalamaktadır. Sözleşme hükümleri yasalarda ve uygulamalarda yaşandıkça anayasada da olsa hiçbir düzenleme aileyi koruyamayacaktır.

Türkiye’de ve Dünyada Aileye Yönelik Tehditler

Bugün dünyada insana, insanlığa, aileye yönelik tehditlerin başında **şiddet, bağımlılıklar, toplumsal cinsiyet, queer teori ve uygulamaları feminizm, eşcinsel aktivite, transhümanizm-posthümanizm** kavram ve uygulamalar gelmektedir.

Aile içi veya dışı şiddetin en önemli unsuru **bağımlılıklardır**. Devlet şiddet ve bağımlılıklar üzerine herhangi bir çalışma yapmamakta, toplumu bilgilendirmemektedir. Bağımlılıklarla mücadele sadece polisiye tedbirlerle yapılmaktadır.

Bu görüşümüzü bir örnek öneri ile destekleyip açıklayalım:

Türkiye Yeşilay Cemiyeti Genel Başkanlığım (69. Dönem 2010 – 2012) döneminde TBMM’de milletvekillerinden bir Yeşilay Grubu oluşturduk. Milletvekillerine bir soru sordum: “Neden insanlara trafikte seyir için zorunlu kurslar ve sertifika mahiyetinde sürücü ehliyeti veriyorsunuz?” Cevapları, “insanımızın zarar görmemesi, milli servetin heba olmaması”, oldu. Peki Evlenerek bir ömür boyu birlikteliği aile olarak sürdürmek isteyenlere nikah kıyarken aile kurumunun sıhhati için ne yapıyorsunuz? Cevapları, “aile cüzdanı veriyoruz”, oldu. Aile cüzdanını alan erkek ve kadına şiddet ve bağımlılıklar, aile, örf, adet, gelenek, hukuk namına hiçbir bilgi vermeden -ki Ali Okulunu da askerlikten kaldırdınız- onları ömür boyu birliktelik için nikahla bağlıyorsunuz. Kaldı ki Milletın temsilcileri olarak şiddet ve bağımlılık konusunda iyi bir örneklik de göstermiyorsunuz. Tabii ki şiddet ve bağımlılıklarla malul toplum üyeleri bu birliktelikleri değil bir ömür bir yıl bile sürdüremezler.

Zorunlu Sertifikalı Evlilik Kursları Açalım

Milletin Vekillerine bir öneride bulundum:

İl ve ilçelerde evlilik birliğinin sıhhati ve devamlılığını sağlamak için **Zorunlu Sertifikalı Evlilik Kursları** açalım. Diyanetin imamlarını, MEB’in öğretmenlerini, Aile Bakanlığının nitelikli uzmanlarını bu kurslarda öğretici olarak değerlendirelim. Bilim adamları bu eğitimin saati ve niteliğini belirlesin. Öğretmen, hoca ve uzmanlar bu eğitimleri versin. Yeşilay olarak tüm yurttaki bu merkezlerin koordinasyonunu sağlayabiliriz. Belediyelerin salon ve imkanlarını da kullanarak sertifikalı eğitimleri yapalım. Kurslara katılıp sertifika alanları nikah masasına oturtalım. Katılım sağlamayıp sertifika almayanlara nikah kıyılmasın. Eğer boşanmaların, aile içi şiddetin %10 azalmasına vesile olabilirsek büyük bir başarı olur.

Milletvekillerinin çok hoşuna gitti ancak başkanlık sürem bitip ayrılınca bu öneri de rafa kalktı. 10 yıldır bu konuda bir çalışma yok. Sadece 2021’de İzmir’de bir sivil toplum kuruluşu dernek mahalli ve gönüllü bir uygulama yaptı, aile eğitim kursları yaptı. İçişleri Bakanlığı Sivil Toplum Müdürlüğü projeyi fonladı. Bu yaygınlaştırılabilir. Bu projemizi siyaset ve bürokrasiye yineleyebiliriz.

Aileyi Korumaya ve Güçlendirmeye Yönelik Öneriler

- Kanun yapımından önce ve sonrasında Kamu ve sivil toplum ortak çalışmalarıyla;
  - o Şiddet ve bağımlılıklar konusunda toplumsal bilgilendirme ve eğitimler vermek.
  - o Bağımlılıklarla mücadelede sağlık söyleminin yanı sıra Hukuk Dili kullanılması.
  - o Hukukun yaygınlaştırılması yolunda yapılacak gayretlerin sadece yasalar değil, toplumun inanç değerlerinin topluma yeniden benimsetilmesi çalışmalarına ağırlık vermek.
  - o İstanbul Sözleşmesinin öncesi ve sonrasında kullanılan kavramlar ve bu kavramların dayandığı ideoloji ve ahlaki yozlaşma konusunda toplumun aydınlatılması.
  - o Feshedilen İstanbul Sözleşmesi hükümlerine uyarlı yasal (!) düzenlemelerin tedrici olarak değiştirilmesi, toplumun inanç değerlerine uygun düzenlemelerin yapılması.

Av. Muharrem BALCI

avmbalci@gmail.com

muharrembalci.com